

U zlatého lva, (U lva), kde ještě před první světovou válkou vzniklo kino Guth (č. p. 80/81) a obytné domy č. p. 79 a 78 včetně domu č. p. 77, který však již stál v Nádražní ulici. Na náměstí stojí morový sloup sv. Anny Saměťetí z roku 1680, jehož autorem je italský sochař Jan Petr z Toscany. Sloup je dnes umístěn na Prvním náměstí. – f: Hotel Adler na rohu I. náměstí a Balbínovy ulice, kolem 1900. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 52a. Průčelí hotelu Adler (č. p. 83) směřovalo na západní stranu I. náměstí a dům byl podélně orientován do Lutherovy (posléze Balbínovy) ulice, kde na něj navazovala budova č. p. 1392, ve které sídlilo kino Union. – g: Trh na II. náměstí, kolem 1912. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, nesign. Pohlednice zachycuje náměstí od jeho východního okraje během pravidelného týdenního trhu. Náměstí je v západní části zakončeno domem č. p. 21 (stavba s červenou střechou), za kterým se vypíná děkanský kostel. Jižní stranu náměstí vymezoval klášter minoritů (č. p. 228) a pod ním domy č. p. 227, 226 a 225 (poslední již na pohlednici není zachycen). Severní stranu tvořila fronta domů č. p. 174–181 přerušovaná Úzkou ulicí, která vedla na I. náměstí. Za domy č. p. 174 a 175 je v horní části viditelná kupole zvonice. – h: Husovo náměstí s Obchodní školou, kolem 1910. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, př. č. 17/77. Jižní straně náměstí dominovala budova německé obchodní školy, vystavěná v letech 1904–1906 (srov. obr. č. 50). Střed náměstí měl parkovou výzdobu, kam byl na počátku 20. století přenesen pomník věnovaný padlým v letech 1848, 1859, 1866 a 1878. Válečný pomník byl odhalen 17. září 1899 původně u Jezerního mlýna. Po roce 1945 byl orel odstraněn a z mramorového soklu vznikl pomník obětem hornické stávký roku 1920. Pomník se dnes nachází v parčíku na křižovatce ulic Slovenského národního povstání a Boženy Němcové. – i: Václavské náměstí od kostela sv. Václava, cca 1908. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, př. č. 17/77. Pohled na jihovýchodní cíp náměstí, kde se nacházely domy č. p. 332 (nároží Václavského náměstí a Nádražní ulice) a č. p. 834 (nižší jednopatrový dům) oddělený úzkým průchodem od č. p. 833. Tyto dva domy byly v majetku dolu Minerva. – j: Teplická ulice se školou, cca 1904. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, př. č. 17/77. Školní budova č. p. 1020 (vlevo) byla otevřena v roce 1898 jako škola u sv. Václava (Sankt Wenzelschule). V době vzniku pohlednice zde sídlily německé školy obecná chlapecká a obecná dívčí. Po roce 1918 zde měly některé třídy též české školy jako např. živnostenská pokračovací škola, měšťanská dívčí nebo mateřská škola. Po roce 1945 byly v budově umístěny výhradně české školy – obecná škola chlapecká, obecná škola dívčí, měšťanská škola chlapecká a měšťanská škola dívčí, poslední jmenovaná byla přeložena do budovy tzv. Masarykových škol a zbývající školy se staly předchůdkyněmi pozdější 4. základní devítileté školy. Škola byla v červnu 1970 uzavřena a výuka přesunuta do nového Mostu do Talichovy ulice, přesto bylo několik tříd otevřeno ještě v první polovině školního roku 1970/1971. Poté byla budova definitivně uzavřena a stržena. – k: Ulice Na ptáku (Rooseveltova), v pozadí Zámecký vrch, cca 1898. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, př. č. 121/71. Ulice Na ptáku na úpatí Hněvina vznikla na místě cesty vedoucí vně starých městských hradeb. Stala se součástí vilové čtvrti, která se rozvíjela od konce 19. století na západním okraji města. Název ulice (něm. Vogelstange) je odvozen od staré stělnice, která ležela u městských příkopů. Při střeleckých slavnostech byla na vysoké tyči (Stange) zavěšena dřevěná maketa ptáka (Vogel), který sloužil jako terč. Pohlednice zabírá střed ulice, kudy procházela Witzhumova ulice (pozdější K výsluní) na Hněvín k městské vodárně. Vlevo od této ulice je zachycena honosná vila č. p. 726 a domy č. p. 314 a 482, napravo se nacházejí řadové domy č. p. 706, 688 a 689. – l: Ulice Na ptáku (Rooseveltova), cca 1913. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, př. č. 17/77. – m: Evangelický kostel sv. Anny na Anenském (Jeronýmově) náměstí, kolem 1910. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, nesign. Pohled na kostel od severu. Srov. komentář k obr. č. 31. – n: Pomník císaře Josefa II. na Promenádku císaře Josefa II., v pozadí Zámecký vrch, cca 1912. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, nesign. Pomník Josefa II. byl v Mostě vztyčen 16. května 1882 v parku zároveň nazvaném po císaři (po roce 1918 přejmenovaném na Wilsonovy sady a v 50. letech na Fučíkovy sady). Park v jihozápadní části města vznikl v místě bývalého hřbitova, který se rozkládal za městskými hradbami. Pomník byl stržen neznámými vandaly v noci ze 17. na 18. prosince 1918. – o: Nová kasárna na Žatecké cestě (Čsl. armády), pohled ze Zámeckého vrchu, kolem 1910. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, nesign. Severní pohled na jezdecká kasárna postavená v letech 1906–1908 (srov. obr. č. 60). Areál vymezovaly na severu Červená ulice (dnes Opletalova), na východě Žatecká (Čsl. armády), na jihu Lauterbachova (Partyzánská) a na západě Jakubova (Jugoslávská). V pozadí je mezi poli vidět vesnice Skyřice a na kopci Ressel vystupuje ze zeleně štít statku č. p. 580. – p: Důl Richard u Mostu, kolem 1915. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, nesign. Povrchový důl Richard se rozkládal východně od města za železniční trať státních drah (do roku 1892 Pražsko-duchcovská dráha). Ve 2. polovině 20. století byl důl začleněn do velkolomu Ležáky. – Srov. komentář k obr. č. 44.

Chlopeč obálky

Obr. č. 141: Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, 1878. Médirytina, výška 237 mm, šířka 183 mm. Státní okresní archiv Most, Sběrka fotografií a grafik okresu Most, sign. XI/E-1. Sken Martin Myšička. – Pohled na děkanský kostel od II. náměstí. Dům před kostelem (č. p. 21) je oddělen Širokou ulicí (Nejedlého) od fronty domů na náměstí (č. p. 174–176). V horní části náměstí je zachycen sloup sv. Jana Nepomuckého doplněný sochami zemských patronů, který byl v roce 1988 nově instalován u přesunutého děkanského kostela; za kněžištěm kostela se na dvou vysokých soklech nacházejí sochy kajčnicků, od roku 2007 umístěné ve špitále sv. Ducha.

Zadní strana obálky

Obr. č. 142: Firemní hlavičkový papír mosteckého pivovaru, po 1932. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most, stavební dokumentace mosteckého pivovaru, karton č. 466. Sken Martin Myšička. – Pohled od východu na areál pivovaru na křižovatce ulic Žatecká (dnešní Čsl. armády) a Gorenzova (Žižkova) s mosteckým hradem v pozadí. Nový pivovar byl v těchto místech vystavěn v letech 1898–1899 a v následujících desetiletích rozšiřován (srov. obr. č. 52). V popředí je zachycena nárožní restaurace, spolu s přilehlým objektem postavená v letech 1931–1932 jako č. p. 110 na místě bývalých objektů č. p. 110, 459 a 473. Zleva s nimi sousedí správní budova č. p. 437. Za těmito stavbami se rozkládá hlavní objekt pivovaru č. p. 1041. Vilové domy na Žatecké ulici č. p. 995 (zhruba uprostřed) a č. p. 930 (na levém konci areálu) sloužily jako služební byty a zázemí pro zaměstnance (prádelny, sklady apod.). Na Žatecké ulici je navíc znázorněna tramvajová trať s výhybnou vedoucí z města na Čepirožskou výšinu (srov. mapový list č. 43, mapa č. 56) a vily za pivovarským areálem, které se nacházejí v ulicích Na Ptáku a Gorenzova. Informace na vedutě týkající se založení pivovaru v roce 1490 (*gegründet 1490*) nemá historické opodstatnění, neboť v té době si vařili pivo měšťané sami ve svých domech. Letopočty 1490 nebo 1492 se objevují i ve starší literatuře (srov. např. Heimatkunde des Brüxer Schulbezirkes. Brüx 1908, s. 310 nebo Adressbuch des politischen Bezirkes Brüx. Brüx 1890/91, s. 185 aj.) a pravděpodobně odkazují na pořízení varné pánve městem, která však sloužila všem právovávěrečným měšťanům.

Ausführliches Verzeichnis der Karten, Pläne und Abbildungen für den Band Nr. 26 – Most (Brüx)

Zusammengestellt von Ivan Bičik, Tomáš Burda, Manfred Hellmich, Eva Hladká, Jan Klápště, Eliška Králová, Zdeněk Kučera, Lucie Kupková, Martin Myšička, Jan Pacina, Tomáš Pavlíček, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Stanislav Štýs, Karolína Tichá, Aleš Vyskočil

Umschlag

Abb. Nr. 1: Wappen der Stadt Most zum Jahre 2014. Graphische Bearbeitung Petr Tomas.

Abb. Nr. 2: Brüx vom Osten, 1602. [Johann] W[illenberg]. Federzeichnung, Höhe 189 mm, Breite 614 mm. knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově, Praha, Sign. DT I 30. Foto Pavel Vychodil. Vgl. Kartenblatt Nr. 52, Abb. Nr. 119.

Textblätter

Karte Nr. 1: Landschaftsrahmen von Brüx und Umgebung in der Vorindustrialzeit. Nach: BŘEZÁK, Jaroslav – KLÁPŠTĚ, Jan: Zpráva o rekonstrukční geomorfologické a hydrologické mapě Mostecka. Archaeologia historica 8, 1983, S. 399–404 (archäologischer Inhalt Jan Klápště, graphische Bearbeitung Jaroslav Březák).

Karte Nr. 2: Frühmittelalterliche Besiedlung (6. – Anfang des 13. Jahrhunderts) in der Umgebung des Flusses Bílina (Biela) unter dem Hněvín (Schlossberg) nach archäologischen Belegen (1–10). A – Siedlungsareal am linken Flussufer, Umgebung der Wenzelskirche, die 1238 belegt ist, B – Siedlungsareal in Zahražany (Saras), mit der Kirche 1283 belegt, C – Siedlungsareal auf der Stelle des späteren Stadtpitals des hl. Geistes. Strichpunktiert der Fern Verbindungsweg zwischen Žatec (Saaz) und Bílina (Bilin), punktiert die Verbindung in das böhmische Binnenland und nach Freiberg. Nach: KLÁPŠTĚ, Jan: Paměť krajiny středověkého Mostecka. Most 1994 (archäologischer Inhalt Jan Klápště, graphische Bearbeitung Jaroslav Březák).

Abb. Nr. 3: Siegelstock der Stadt Brüx, um 1400. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – typáfe, ev. j. 1. Foto Martin Myšička.

Abb. Nr. 4: Zwei Etappen in der Entwicklung des Brüxer Stadtkerns im 13. Jahrhundert. Schraffiert ausgesetzter Stadtkern zu Beginn der 30er Jahre des 13. Jahrhunderts, grauer Raster die Erweiterung um die Mitte des 13. Jahrhunderts. Gestrichelt der Fern Verbindungsweg zwischen Žatec und Bílina, strichpunktiert die Trasse „Prager Weg“ ins böhmische Binnenland. I, II, III – Plätze (Marktplätze). Archäologischer Inhalt Jan Klápště – Tomáš Velímský, graphische Bearbeitung Jaroslav Březák.

Abb. Nr. 5: Nachträgliche Veränderung des Stadtgrundrisses nordöstlich vom III. Platz, 13. Jahrhundert. Der Bereich des Marktplatzes (n) ist gestrichelt dargestellt. Der endgültige Verlauf der Straße, die vom Marktplatz führt (a), wurde nachträglich nach dem Eingang der teilweise eingetieften Hütte bestimmt (A). Der ursprüngliche Verlauf der Straße ging wahrscheinlich aus der Marktplatzzecke hervor (b). Nach: KLÁPŠTĚ, Jan – RICHTER, Miroslav – VELÍMSKÝ, Tomáš: Hausbau früher Lokationsstädte in Böhmen. In: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa = Památky archeologické – Supplementum 6, 1996, S. 148–165 (archäologischer Inhalt Tomáš Velímský, graphische Bearbeitung Jaroslav Březák).

Abb. Nr. 6: Drei Etappen mittelalterlicher Veränderungen des Hauses Nr. 226 am II. Platz in Brüx, ca. 1230–1400 (a, b, c). Die Anfänge der Parzellennutzung beim II. Platz in der Zeit vor der Mitte des 13. Jahrhunderts repräsentierte der Überrest einer teilweise eingetieften Hütte, die mit einfacher Holzkonstruktion ausgestattet war (1). Die archäologischen Ausgrabungen haben keine zeitgenössischen Baurelikte ermittelt. Wohl bereits in der Mitte des 13. Jahrhunderts wurden zwei Gebäude aus Stein, mit Mörtel verbunden (2, 3), erbaut, die voneinander ein enger Durchgang trennte. Spätestens zu Beginn des 15. Jahrhunderts wurden die bisher getrennten Bauwerke in eine Einheit zusammengeschlossen. Neben dem Hauptwohnraum kam ein kleiner Raum der schwarzen Küche dazu (4), der zu der Ofenbedienung

bestimmt war. Die Vereinigung des Hauses in eine Einheit erforderte die Absperrung des früheren Durchganges mit einem Spitzgewölbe (5). Nach: KLÁPŠTĚ, Jan – MUK, Jan: Studie o středověkém domě z Mostu (č. p. 226). Památky archeologické 79, 1988, S. 199–240.

Karte Nr. 3: Rekonstruktionsplan der Stadt Brüx, um 1510. *Planskizze von Brüx um 1510*. Alois Ott (in: OTT, Alois: Brüxer Erbe aus der Hussitenzeit. Windsbach 1955, Anlage hinter der S. 102). Scann Robert Šimůnek.

Abb. Nr. 7: Blick auf Brüx, [1592] (die Schlacht bei Brüx im Jahre 1421). Autor unbekannt. Öl auf Leinwand, Höhe 2050 mm, Breite 1600 mm, Ausschnitt. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0584. Foto Pavel Vychodil. – Reproduktion des ganzen Gemäldes Kartenblatt Nr. 51, Abb. Nr. 118.

Abb. Nr. 8: Brüx auf der Karte strittiger Grundstücksgrenzen, zwischen 1675–1689. Autor unbekannt. Kolorierte Tuschezeichnung, Höhe 500 mm, Breite 375 mm, Ausschnitt. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3307. Foto Pavel Vychodil. – Reproduktion der Ganzheit Kartenblatt Nr. 2, Karte Nr. 10.

Karte Nr. 4: Bildkarte des Straßennetzes nordöstlich von Brüx, 1739. Handschriftliche Karte, Höhe 330 mm, Breite 420 mm, ohne Maßstab. Národní archiv Praha, Sběrka map a plánů, Sign. A-XVI-9. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 9: Brüx vom Nordosten, um 1750. *Brix*. Friedrich Bernhard Werner. Foto der Originalfederzeichnung, vernichtet im 2. Weltkrieg. Scann Robert Šimůnek.

Abb. Nr. 10: Brüx vom Osten, 18. Jahrhundert. Wandmalerei im Kreuzgang der Schmerzhafte Jungfrau-Maria-Wallfahrtskirche in Bohosudov (Mariaschein). Foto Robert Šimůnek.

Abb. Nr. 11: Blick auf Brüx vom Osten, 18. Jahrhundert. *S[ancti] Vitalis et Vincentius Martyres, quorum Sacra corpora Pontii in Ecclesia [F]ratrum [m]in[is]trorum [C]onvent[us] requiescunt et pie venerantur*. Stich, Doppelblatt, Höhe 177 mm, Breite 114 mm. Státní okresní archiv Most, Sběrka starých tisků. Scann Martin Myšička.

Abb. Nr. 12: Brüxer Stadttore, Anfang des 19. Jahrhunderts. Reproduktion von zeitgenössischen Zeichnungen auf einer Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 13: Brüx vom Norden (Nordosten), um 1850. *K. Freystadt Brüx Saazer Kreises im Königreich Böhmen. Ansicht von Norden nach Süden*. G. Waldenburg, nach der Zeichnung von A. Jungmann und G. Döbler. Lavierte Tuschezeichnung, Höhe 330 mm, Breite 390 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3279. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 14: Renaissancerathaus, ca. 50er Jahre des 19. Jahrhunderts. *Das Rathhaus in Brüx*. Karl Würbs, Lithographie Emil Höfer. Höhe 105 mm, Breite 138 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 2688. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 15: Blick auf den I. Platz, 1878. A. K. V. Slowikowski. Lavierte Zeichnung, Höhe 230 mm, Breite 360 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4199. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 16: Blick auf den II. Platz, 1878. A. K. V. Slowikowski. Lavierte Zeichnung, Höhe 230 mm, Breite 370 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4200. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 17: Blick auf Brüx vom Turm der Wenzelskirche, 1878. A. K. V. Slowikowski. Lavierte Zeichnung, Höhe 335 mm, Breite 540 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4208. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 18: Blick auf Brüx vom Schlossberg, 1880. *Königliche Stadt Brüx im Jahre 1880. – Altes Kreisgericht. – Brüxer Schlossberg*. Autor unbekannt (angeführt nur: Lith. Anst. v. Herzum & Comp. Brüx). Lithographie, Höhe des Blattes 277 mm, Breite 218 mm, Ausschnitt. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 184. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 19: Brüxer Burg vor dem neugotischen Fertigtbau, [nach 1879]. Fritz Dausch. Lavierte Tuschezeichnung, Höhe 460 mm, Breite 745 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4209. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 20: Bahnhof der Aussig-Teplitzer Bahn, 1883. John Popp. Öl, Durchschnitt 730 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0943. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 21: Bahnhof der Aussig-Teplitzer Bahn, um 1890. Foto, Höhe 104 mm, Breite 154 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 682b. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 22: Bahnhof der Prag-Duxer Bahn, um 1890. Foto, Höhe 104 mm, Breite 154 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 682a. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 23: Neurenaissance-Gerichtsgebäude am I. Platz, um 1890. Foto, Höhe 104 mm, Breite 155 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 644d. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 24: Neues Rathausgebäude, um 1890. Foto, Höhe 104 mm, Breite 155 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 669c. Scann Eva Hladká.

Karte Nr. 5: Platzierung der wichtigsten Wirtschaftsbetriebe in Brüx, Stand zum Jahre 1890. Rekonstruktionskarte von Manfred Hellmich. Eingetragen in den zeitgenössischen Stadtplan: *Plan der Stadt Brüx 1890*. Herausgegeben von G. A. Ressel, Druck H. Scheler. Höhe 415 mm, Breite 335 mm.

Abb. Nr. 25: Durchbruch in der Stadtmauer zu der heutigen Barvišská-Gasse, 1892 (gemalt 1920–1925). *Durchbruch der Stadtmauer zur Färbergasse 1892*. H. Loos. Öl auf Karton, Höhe 245 mm, Breite 325 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0669. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 26: Brüxer Stadtmauer mit Zwinger und trockenem Graben, um 1897. Fotokopie eines Fotos, Höhe 89 mm, Breite 130 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, IK/348. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 27: Schwemmsandkatastrophe in Brüx, 1895. Foto, Höhe 100 mm, Breite 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 609d. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 28: Schwemmsandkatastrophe in Brüx, 1895. Foto, Höhe 99 mm, Breite 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 607d. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 29: Schwemmsandkatastrophe in Brüx, 1895 (Aufnahme von 1896). Foto, Höhe 82 mm, Breite 110 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 30: Porzellan- und Steingutfabrik von Carl Spitz in der Prager Vorstadt, ca. 1890–1895. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/1074. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 31: Evangelische Kirche der hl. Anna, um 1895. Foto, Höhe 140 mm, Breite 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 654a. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 32: Zuckerfabrik in der Prager Straße, um 1890. Foto, Höhe 110 mm, Breite 161 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 682d. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 33: Zuckerfabrik in der Teplitzer Straße, um 1900. Foto, Höhe 110 mm, Breite 161 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 682c. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 34: Deutsche Industrie-, Gewerbe- und Landwirtschaftsausstellung in Nordwestböhmen in Brüx, 1898. Foto, Höhe 166 mm, Breite 225 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 2717/63. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 35: Deutsche Industrie-, Gewerbe- und Landwirtschaftsausstellung in Nordwestböhmen in Brüx, 1898. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 36: Neue Bebauung am Schmeykal-Platz (später Vrbenský-Pl.) in der Teplitzer Vorstadt, ca. 1898. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 134/70. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 37: Aussichtsturm am Schlossberg, 1889. Foto, Höhe 196 mm, Breite 130 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 38: Brüxer Burg, ca. 1896. Foto, Höhe 98 mm, Breite 145 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 43a. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 39: Jüdische Synagoge, Tempel genannt, um 1900. Foto, Höhe 147 mm, Breite 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 32. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 40: Schulgebäude in der Schulgasse (später Dobrovolců-Gasse), um 1900. Foto, Höhe 146 mm, Breite 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 706c. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 41: Neues Brüxer Villenviertel unter dem Schlossberg, um 1900. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 42: Kohlenförderung in Handarbeit am Johann-Tagbau, um 1900. Foto, Höhe 292 mm, Breite 397 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 97/71. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 43: Prinz Eugen-Grube an der Paredler Straße, nach 1900. Foto, Höhe 85 mm, Breite 135 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 24/79. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 44: Betriebsgebäude des Richard-Schachtes, nach 1903. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 45: Straßenbahn-Inbetriebnahme in Brüx vor dem Bahnhof der Aussig-Teplitzer-Bahn, 1901. Foto, Höhe 180 mm, Breite 244 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 46: Basteiplatz (Na Baště) (später Smetana-Platz), ca. 1901. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 121/71. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 47: Blick auf Brüx vom Schlossberg, um 1905. Foto, Höhe 100 mm, Breite 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/442. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 48: Mariaschneefest – Umzug der Scharfschützen am I. Platz, um 1905. Foto, Höhe 109 mm, Breite 81 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 220a. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 49: K. k. Verband- und Waffefabrik Richter & Co., um 1905. Ansichtskarte (nach dem Firmenstich). Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/876. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 50: Städtische Handelsschule, nach 1906. Foto, Höhe 180 mm, Breite 236 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 696b. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 51a–b: Brüxer Sparkasse, um 1910. Foto, Höhe 163 mm, Breite 223 mm (links); Höhe 275 mm, Breite 214 mm (rechts). Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 52: Neue Brüxer Bierbrauerei, um 1910. Farbdruck, Höhe 173 mm, Breite 202 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 671b. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 53: Stadttheater in Brüx, 1911. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 8/72. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 54: Stadttheater in Brüx, ca. 1913. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 55: Brüxer Burg, vor 1905. Schwarzweißer Druck, Höhe 174 mm, Breite 119 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 17/77. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 56: Brüxer Burg, um 1912. Foto, Höhe 220 mm, Breite 164 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 743. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 57: Deutsche Bürgerschule in der Kaiser-Josef-II.-Anlage, um 1912. Foto, Höhe 163 mm, Breite 223 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 58: Piaristenkolleg Geburt Christi mit Gymnasium, um 1912. Foto, Höhe 163 mm, Breite 224 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 688. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 59: Revierbruderlade in Brüx, um 1912. Foto, Höhe 177 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 777. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 60: Neue Kavallerie Kaserne des Jubiläums Kaisers Franz Josef I., um 1912. Foto, Höhe 179 mm, Breite 238 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 697. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 61: Kaiserbad, um 1912. Foto, Höhe 168 mm, Breite 224 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 769. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 62: Neues Allgemeines Kaiser-Franz-Josef-I.-Krankenhaus, 1912. Foto, Höhe 200 mm, Breite 278 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 781. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 63: Kaiser-Franz-Josef-I.-Bezirkswaisenhaus, 1912. Foto, Höhe 162 mm, Breite 224 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 771. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 64: Turnhalle in der Teplitzer Vorstadt, um 1913. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/1139. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 65: Brüxer Elektrizitätswerk, vor 1914. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/47. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 66: Neues Postamt, um 1915. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/1198. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 67: Brüxer Staudamm bei Kreuzweg (Křížalky), um 1918. Foto, Höhe 88 mm, Breite 140 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 68: Grube Johann, um 1920. Foto, Höhe 141 mm, Breite 229 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, 1887/63. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 69: Höheres deutsches Realgymnasium, 1920. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 52b. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 70: Bergarbeiter-Vereinshaus, ca. 1923. Foto, Höhe 122 mm, Breite 170 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 71: Krematorium, ca. 1926. Foto, Höhe 165 mm, Breite 230 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 680a. Scann Eva Hladká.

Karte Nr. 6: Stadtplan mit eingetragener Trasse des Mariaschneefestes, 1929. *Plan der Stadt Brüx*. Schwarzweißer Druck (des handschriftlichen Planes), Höhe 310 mm, Breite 220 mm, [Maßstab 1 : 7000]. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 23. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Abb. Nr. 72: Stadtziegelei am Viehmarkt, um 1930. Foto, Höhe 89 mm, Breite 126 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, IK/1367. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 73: Blick auf Brüx vom Schlossberg, ca. 1931. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 648. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 74: Brüx und Umgebung auf dem Panorama vom Schlossberg, 1936. J. Machleid. Kolorierte Federzeichnung, Höhe 420 mm, Breite 2600 mm, Ausschnitt. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4212. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 75: Blick auf das Saraser Viertel, um 1935. Foto, Höhe 90 mm, Breite 126 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, IK/1315. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 76: Alte Bierbrauerei am I. Platz hinter dem Rathaus, 1944. *Altes Bräuhaus – Brüx. Reinhardt 1944*. Otto Reinhardt. Zeichenkohle auf Papier, Höhe 350 mm, Breite 470 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3294. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 77: Post- und Telegrafenanstalt, 1944. 20. 12. 1944. *Post- u. Telegraphenanstalt, Brüx (Vorderseite)*. Foto, Höhe 110 mm, Breite 174 mm. Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., Archiv AV ČR, Fonds Sudetoněmecký vlastivědný ústav Liberec, Karton 30, Inv.-Nr. 1142. Scann Jan Chodějovský.

Abb. Nr. 78: Bergarbeitersiedlung in Saras, 1944. *Bergbau-Siedlung, Brüx-Saras*. Foto, Höhe 89 mm, Breite 139 mm. Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., Archiv AV ČR, Fonds Sudetoněmecký vlastivědný ústav Liberec, Karton 30, Inv.-Nr. 1142. Scann Jan Chodějovský.

Abb. Nr. 79: Meierhof in Saras, 1944. *Meierhof Saras-Brüx*. Foto, Höhe 89 mm, Breite 139 mm. Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i., Archiv AV ČR, Fonds Sudetoněmecký vlastivědný ústav Liberec, Karton 30, Inv.-Nr. 1142. Scann Jan Chodějovský.

Abb. Nr. 80: Bergarbeitersiedlung Zdař Bůh, ca. 1949. Foto, Höhe 125 mm, Breite 174 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 81: Blick auf Brüx vom Hněvín, um 1955. Ansichtskarte. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 82: Brüxer Stahlwerke, 60er Jahre des 20. Jahrhunderts. Foto, Höhe 130 mm, Breite 180 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 83: Stadtbereich Podžatecká čtvrť, um 1970. Foto, Höhe 181 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 84: Bierbrauereidemolierung, 1970. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 85: Panorama von Brüx, 1971–1972. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 86: Krankenhaus První městská nemocnice, ca. 1974. Foto, Höhe 101 mm, Breite 152 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, RM/1115. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 87: Demolierung des Minoritenklosters, 1974. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 88: Demolierungen in der Umgebung der Wenzelskirche, 1975. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 89: Maria-Himmelfahrt-Dekanalkirche und nächste Umgebung, 1975. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 90: Versetzung der Maria-Himmelfahrt-Kirche, 1975. Foto,

Höhe 96 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 91: Schema von der Versetzung der Maria-Himmelfahrt-Kirche, 1975. Reproduktion nach: Přesun kostela v Mostě. Praha 1975, S. 78. Scann Stanislav Štýs.

Abb. Nr. 92: Spital mit der Kirche des hl. Geistes, 1975. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 93: Archäologische Ausgrabungen am Platz III. náměstí, 1975. Foto, Höhe 92 mm, Breite 140 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 94: Restteil des Jan-Tagebaus, 1975. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 95: Torso der Böttger-Maschinenfabrik in der Lužická-Straße, um 1975. Foto, Höhe 130 mm, Breite 180 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, XI-D. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 96: Abriss der Bebauung am Platz I. náměstí, 1977. Foto, Höhe 130 mm, Breite 180 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 97: Tschechische Volksschule in der Vorstadt Václavské předměstí, 1978. Foto, Höhe 180 mm, Breite 238 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 98: Sprengung des Gebäudes Repräsentativní dům horníků, 1980. Foto, Höhe 130 mm, Breite 180 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 99: Bau des Freibades im Stadtbereich Zahradní čtvrť, um 1975. Foto, Höhe 181 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 100: Stadtbereich Severní čtvrť, um 1980. Foto, Höhe 181 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 101: Aufbau des neuen Stadtzentrums von Most, um 1980. Foto, Höhe 181 mm, Breite 240 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. Scann Eva Hladká.

Abb. Nr. 102: Blick vom Warenhaus Prior zur Kreuzung der Budovatelů- und der Josef-Skupa-Straße, 1986. Foto, Höhe 256 mm, Breite 366 mm. Magistrát města Mostu, ohne Sign. Scann Karolína Tichá.

Abb. Nr. 103: Blick auf das Stadtzentrum (sog. „Plecháč“), 1986. Foto, Höhe 256 mm, Breite 366 mm. Magistrát města Mostu, ohne Sign. Scann Karolína Tichá.

Abb. Nr. 104: Blick auf die Hauptstraße in der Umgebung der Sporthalle, 1988. Foto, Höhe 126 mm, Breite 176 mm. Magistrát města Mostu, ohne Sign. Scann Karolína Tichá.

Abb. Nr. 105: Blick auf Zahražany und Hněvín vom Süden, um 1990. Foto, Höhe 113 mm, Breite 176 mm. Magistrát města Mostu, ohne Sign. Scann Karolína Tichá.

Abb. Nr. 106: Blick auf die Hauptstraße im Stadtzentrum, 1998. Foto, Höhe 186 mm, Breite 126 mm. Magistrát města Mostu, ohne Sign. Scann Karolína Tichá.

Abb. Nr. 107: Stadttheater in Most, 2005. Foto Eva Hladká. Archiv der Autorin.

Abb. Nr. 108: Platz Druhé náměstí im neuen Most, 2006. Foto Eva Hladká. Archiv der Autorin.

Abb. Nr. 109: Blick auf Most vom Šibeník, 2008. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Abb. Nr. 110: Platz První náměstí im neuen Most, 2011. Foto Robin Dlouhý Štekbauer. © Magistrát města Mostu, 2013.

Abb. Nr. 111: Auffüllung des Stausees Mostecké jezero, 2011. Foto Eva Hladká. Archiv der Autorin.

Abb. Nr. 112: Blick auf Most vom Westen, 2013. Foto Petr Toman. © Magistrát města Mostu, 2013.

Abb. Nr. 113a–c: Stadtzentrum von Most, 1960, 1982, 2012. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors. – a: Platz I. náměstí, 1960. – b: Blick in derselben Richtung auf die ehemalige Stadt, 1982. – c: Blick in derselben Richtung auf die ehemalige Stadt, 2012.

Abb. Nr. 114a–b: Panorama von Brüx – Most, um 1910, 2012. – a: Blick auf Brüx vom Turm der Wenzelskirche, um 1910. Ansichtskarte. Privatsammlung. Scann Stanislav Štýs. – b: Blick von derselben Stelle (auf den in Auffüllung sich befindenden Stausee Mostecké jezero und die Stadt im Hintergrund), 2012. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors.

Kartenblatt Nr. 1

Karte Nr. 7: Brüx und Umgebung auf Müllers Karte von Böhmen aus dem Jahre 1720. *Mapa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis... à Joh: Christoph: Müller...A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculp-sit Augusta Vind.*: Kupferstich, graphischer Maßstab [1 : 132 000], Sektion VII, Höhe 465 mm, Breite 540 mm, Ausschnitt. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., Sign. MAP A 13. Foto Pavel Vychodil.

Karte Nr. 8: Brüx und Umgebung auf der Karte des Saazer Kreises von Franz Jacob Heinrich Kreybich aus dem Jahre 1828. *Charte vom Saazer Kreise des Königreichs Böhmen nach zuverlässigen geographischen Hilfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinr. Kreybich*. Kupferstich, graphischer Maßstab [1 : 249 000], Höhe 444 mm, Breite 330 mm, Ausschnitt. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., Sign. MAP A 240. Foto Pavel Vychodil.

Karte Nr. 9: Brüx und Umgebung auf der gedruckten Karte der III. militärischen Landesaufnahme von 1917, bzw. 1928. Blatt 3751. Prag (Praha), Vojenský zeměpisný ústav 1917, 1928, Höhe der Sektion 390 mm, Breite 480 mm, Maßstab 1 : 75 000, Ausschnitt. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., ohne Sign. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Kartenblatt Nr. 2

Karte Nr. 10: Brůx und Umgebung auf der Karte strittiger Grundstücksgrenzen, zwischen 1675–1689. Autor unbekannt. Kolorierte Tuschezeichnung, Höhe 500 mm, Breite 375 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3307. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 3

Karte Nr. 11: Landschaft westlich von Brůx in Richtung zum Erzgebirge, 2. Hälfte des 17. Jahrhunderts. Handschriftliche Bildkarte. Öl auf Leinwand, Höhe 410 mm, Breite 730 mm, ohne Maßstab. Národní archiv Praha, Sbíрка map a plánů, Sign. F-VIII-1. Foto Pavel Vychodil.

Karte Nr. 12: Brůx und das Wassernetz im Stadtumfeld, Anfang, bzw. 1. Hälfte des 18. Jahrhunderts. *Plan der königl. Stadt Brix*, darunter mit späterer Hand weitergeführt: *in Böhmen, Satzer Kreyß, so angenehm und ziemlich groß; zur diesen war ein unüberwindliches Schloß darbey*. Autor unbekannt. Handschriftlicher kolorierter Plan, Höhe 310 mm, Breite 270 mm. Württembergische Landesbibliothek Stuttgart, Sammlung Karten und Graphik – Sammlung Nicolai, NIC. S. 132; *Topograph(ies) des villes et forteresses. B. Tom I.*, Fol. 35r. Scann Württembergische Landesbibliothek Stuttgart.

Kartenblatt Nr. 4

Karte Nr. 13: Brůx und Umgebung auf der Karte der I. militärischen Landesaufnahme von Böhmen aus den Jahren 1780–1783. Handschriftliche kolorierte Karte, Sektionen Nr. 37, 38, Höhe einer Sektion 408 mm, Breite 618 mm, graphischer Maßstab [1 : 28 800], Ausschnitt. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduktion Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Kartenblatt Nr. 5

Karte Nr. 14: Plan der Stadt Brůx, 1803. *Planskizze der Stadt Brůx*. (Kopie nach einem im Brůxer Museum befindlichen Plan aus dem Jahre 1803.). Autor der Kopie nicht angeführt, es handelt sich wohl um eine Nachzeichnung eines Teils des Brouillons von Josef Richter (vgl. Kartenblatt Nr. 5, Karte Nr. 15). Handschriftlicher kolorierter Plan, Höhe 410 mm, Breite 435 mm, Maßstab 1 : 5556. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3315. Foto Pavel Vychodil.

Karte Nr. 15: Plan der Stadt Brůx, [1803]. *Brouillon der Staett Brůx*. Josef Richter. Handschriftlicher kolorierter Plan, Höhe 330 mm, Breite 505 mm, ohne Maßstab. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3304. Foto Pavel Vychodil.

Karte Nr. 16: Plan der Stadt Brůx, Anfang des 19. Jahrhunderts. *Plan der königlichen Stadt Brůx*. H. Hörnig. Handschriftlicher kolorierter Plan, Höhe 220 mm, Breite 300 mm, [Maßstab 1 : 5760]. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 1. Scann Martin Myšícka.

Kartenblatt Nr. 6

Karte Nr. 17: Taschenberg (Vorstadt von Brůx) auf der Karte des Bielafussgebietes, [1831]. *Fortgesetzter Situationsplan Litt B. der Bielafussgegend von Tschauß bis Brůx und Rudelsdorf*. K. Hönig, J. Rubeš. Handschriftliche kolorierte Karte, Höhe 730 mm, Breite 530 mm, graphischer Maßstab in Wiener Klafter [ca. 1 : 6000]. Národní archiv Praha, Sbíрка map a plánů, Sign. A-VIII-3 rol. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 7

Karte Nr. 18: Kaiserliches Pflichtexemplar des Stablen Katasters der Stadt Brůx aus dem Jahre 1842. Kolorierte Lithographie, Höhe eines Blattes 526 mm, Breite 658 mm, graphischer Maßstab [1 : 2880], Ausschnitt. © Ústřední archiv zeměměřictví a katastru Praha, Sign. B2/a/6C4845, Blatt IV, V, VIII, IX. Scann Český úřad zeměměřický a katastrální Praha.

Kartenblatt Nr. 8

Karte Nr. 19: Lageplan der Einigkeit-Zeche mit Umgebung, 1843. *Situations-Plan uiber die Taggegend zwischen der Einigkeits-Zeche und der Stadtkirche der königl. Stadt Brůx, p[ro]j[ek]c[ollum] Anlegung und Abteufung Zweyer Versuchschächte zum Commissions-Protocoll von 2 u. 3. May 1843*. Autor unbekannt. Handschriftlicher Plan, Höhe 320 mm, Breite 440 mm, Maßstab 1 : 720. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Karte Nr. 20: Karte der Grubenmaße am südöstlichen Rand von Brůx, 1857. *Karte zur Besichtigung des Freischurfes Z. 6964 de 1856 des Josef Paernt in Brůx. Protokoll de dato 22. März 1857*. Ed. John, *Bevollmächtigte; Fr. Wiehofer (?), k.k. Markscheider*. Handschriftlicher kolorierter Plan, Höhe 370 mm, Breite 520 mm, Maßstab [1 : 2880]. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 9

Karte Nr. 21: Brůx und Umgebung auf der Karte der II. militärischen Landesaufnahme von Böhmen aus den Jahren 1846–1847, Eisenbahnen 1869–1873 eingetragen. Handschriftliche kolorierte Karte, Sektion Nr. III/5, westliche Colonne, Höhe der Sektion 527 mm, Breite 527 mm, graphischer Maßstab [1 : 28 800], Ausschnitt. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduktion Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Kartenblatt Nr. 10

Karte Nr. 22: Karte des Bezirkes Brůx, 1861. *Karte des Bezirkes Brůx herausgegeben über Veranlassung des Saazer k. k.*

Kreisamtes und gewidmet Seiner Excellenz dem hochwohlgebornen Herrn Herrn Carl Freiherrn Mecséry de Tsóor k. k. Polizeiminister (vormals Statthalter des Königreiches Böhmen) von Friedrich Selner Saazer k. k. Kreishauptmann im Jahre 1861. Autor Victor Josef Hollmann, Druck Josef Habel. Lithographie, ursprünglich zweiteilige Karte, in eine zusammengeklebt, Höhe 840 mm, Breite 565 mm, [Maßstab ca. 1 : 36 000]. Veröffentlicht als Kartenbeilage zu statistischen Tabellen für den Bezirk Brůx: SELNER, Friedrich: *Statistische Tafeln des Brůxer Bezirkes (Saazer Kreis, im Königreiche Böhmen) für die politische Administration*. Prag 1861. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 93. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 11

Karte Nr. 23: Plan zur Stadterweiterung der Stadt Brůx, 1875. *Königl. Stadt Brůx deren Regulierung und Erweiterung*. Albin Schmeer. Kolorierte Federzeichnung, Karton auf Leinwand, Höhe 1160 mm, Breite 1160 mm, Maßstab 1 : 1440. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 4. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 12

Karte Nr. 24: Nordwestlicher Teil von Brůx auf dem Lageplan, 1895. *Copie aus dem Lagerplan Brůx*. B. Nasse. Handschriftliche Karte, Höhe 380 mm, Breite 470 mm, Maßstab 1 : 1440. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 13

Karte Nr. 25: Plan der Durchbrüche von fließendem Gebirge bei der sog. Schwemmsandkatastrophe, 1895. *Situations-Plan der Katastrophe in Brůx*. Autor Gustav Fabian, Herausgeber Adolf Becker. Schwarzweißer Druck, Höhe 450 mm, Breite 295 mm, Maßstab 1 : 1440. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 6. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 14

Karte Nr. 26: Karte von Brůx und Umgebung mit einzelnen eingetragenen Gruben, vor 1898. *Übersichtskarte von Brůx und Umgebung*. Autor unbekannt. Handschriftlicher Plan, Höhe 490 mm, Breite 570 mm, Maßstab 1 : 37 500. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 15

Karte Nr. 27: Karte der Stadt Brůx, 1898. *Plan v. Brůx*. Gustav Gabert. Schwarzweißer Druck (des handschriftlichen Planes), Höhe 550 mm, Breite 390 mm, Maßstab 1 : 5760. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 9. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 16

Karte Nr. 28: Plan der Katastralgemeinde Brůx, 1905. *Plan der Katastralgemeinde Brůx. Nach dem Grundbuchsstand vom 1/1 1905*. Schwarzweißer Druck mit farbiger Eintragung der Fabriken und verschiedener Industriezweige, Höhe 870 mm, Breite 860 mm, 1 : 8000, Ausschnitt. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 17

Karte Nr. 29: Karte des politischen Bezirkes Brůx, 1906. *Politischer Bezirk Brůx. Herausgegeben vom Deutschen Lehrervereine im Bezirke Brůx. Gezeichnet von Heinr. Blumtritt, Fachlehrer*. Autor Heinrich Blumtritt, Druck August Bartel. Farbdruck, Höhe 545 mm, Breite 480 mm, Maßstab 1 : 75 000. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 97. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 18

Karte Nr. 30: Brůx und Umgebung auf der gedruckten Karte der III. militärischen Landesaufnahme von 1913, bzw. 1938. Blatt 3751/4. Praha, Vojenský zeměpisný ústav 1913, 1938 (6. Ausg.), Höhe der Sektion 500 mm, Breite 700 mm, Maßstab 1 : 25 000, Ausschnitt. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., Sign. B 7740. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 19

Karte Nr. 31: Plan der Stadt Brůx, [vor 1918]. *Pharus-Plan Brůx*. Julius Hüller. Farbdruck, Höhe 505 mm, Breite 390 mm, Maßstab 1 : 7000. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 12. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 20

Karte Nr. 32: Plan der Stadt Brůx, [nach 1923]. *Plan der königlichen Stadt Brůx*. Ludwig Georg Granzner. Handschriftlicher Plan, Papier auf Leinwand aufgezogen, Höhe 1110 mm, Breite 910 mm, [Maßstab 1 : 1440]. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy

a plány, ev. j. 19. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 21

Karte Nr. 33: Brůx und Umgebung auf der Karte der Grubenfeld-Besitzkarte, 1927. *Grubenfeld-Besitz Brůx, Tschauß, Triebtschitz*. Herausgeber Brůxer Kohlen-Bergbau-Gesellschaft. Kolorierter Druck, Papier auf Leinwand aufgezogen, Höhe 450 mm, Breite 820 mm, Maßstab 1 : 10 000. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 22

Karte Nr. 34: Plan der Stadt Brůx, [1932]. *Stadtplan von Brůx*. Wilhelm Starrach und Ernst Mülling. Farbdruck, Höhe 610 mm, Breite 410 mm, Maßstab 1 : 8000; Bestandteil der Karte ist auch das Verzeichnis der Straßen und der öffentlichen Gebäude. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 24. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 23

Karte Nr. 35: Plan der Stadt Brůx mit eingetragenen Grubenmaßen, 1935. Autor unbekannt. Kolorierter Druck, Höhe 790 mm, Breite 1000 mm, Maßstab 1 : 1000. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, unbearbeitet. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 24

Karte Nr. 36: Plan der Stadt Brůx, [1937]. Schwarzweißer Druck, Papier auf Leinwand aufgezogen, Höhe 2660 mm, Breite 1610 mm, Maßstab 1 : 1440. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 26. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 25

Karte Nr. 37: Plan der Stadt Brůx [nach 1938]. *Übersichtsplan der Stadt Brůx*. Schwarzweißer Druck, Höhe 745 mm, Breite 450 mm, [Maßstab 1 : 7000]. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 28. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 26

Karte Nr. 38: Plan des sog. Groß-Brůx, 1941. *Katastralgebiet Brůx u. Umgebung*. Autor Ing. Röllig. Schwarzweißer Druck, Höhe 1205 mm, Breite 910 mm, Maßstab 1 : 10 000. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – mapy a plány, ev. j. 31. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 27

Karte Nr. 39: Besitzverhältnisse in Most, 1953 (1957). *Ekonomicko urbanistická studie důsledků plánovaného vytěžení uhelného pilíře města Mostu*. Státní ústav pro rájónové plánování v Praze, Mai 1957. Höhe 2050 mm, Breite 1330 mm, Maßstab 1 : 1440. Státní okresní archiv Most, Městský národní výbor Most, Inv.-Nr. 843, ev. j. 74. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 28

Karte Nr. 40: Projektierte Entwicklung des Kohlenabbaus in Most, nach 1955. *Situační plán města Mostu*. Autor unbekannt. Farbdruck, Höhe 950 mm, Breite 680 mm, Maßstab 1 : 5000, Ausschnitt. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sbíрка map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 29

Karte Nr. 41a: Architektonische und städtebauliche Analyse der Gebiete von der alten und neuen Stadt Most, 1956–1957. *Směrný územní plán města Mostu*. Ing. arch. Jan Pokorný, ing. arch. Karel Necelím. Höhe 1200 mm, Breite 830 mm (zusammengesetzt aus drei Teilen), Maßstab 1 : 5000. Státní okresní archiv Most, Městský národní výbor Most, Inv.-Nr. 725, ev. j. 47. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Karte Nr. 41b: Konzept des Gebiets-Richtplanes der Stadt Most, 1956–1957. *Směrný územní plán města Mostu*. Ing. arch. Jan Pokorný, ing. arch. Karel Necelím. Höhe 1200 mm, Breite 800 mm (zusammengesetzt aus drei Teilen), Maßstab 1 : 5000. Státní okresní archiv Most, Městský národní výbor Most, Inv.-Nr. 725, ev. j. 47. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 30

Karte Nr. 42: Gebiets-Richtplan der Stadt Most, 1960. *Směrný územní plán*. Leitender Projektant ing. arch. Jaroslav Pokorný, genehmigt vom Rada Severočeského krajského národního výboru v Ústí nad Labem (Rat des Nordböhmisches Kreisnationalausschusses) am 2. August 1960. Höhe 1175, Breite 970 mm, Maßstab 1 : 5000. Státní okresní archiv Most, Okresní národní výbor Most, Sign. 48/60. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdi by.

Kartenblatt Nr. 31

Karte Nr. 43: Stadtplan mit eingetragener Wasserleitung, 1970. *Připrava revize směrného územního plánu*. Leitender Projektant ing. arch. M. Gajda, September 1970. Höhe 1675 mm, Breite 1190 mm, Maßstab 1 : 5000. Státní okresní archiv Most, Okresní národní výbor

Most, Sign. 117/70. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdiaby.

Kartenblatt Nr. 32

Karte Nr. 44: Plan zur Bebauung der Flächen an der Moskevská-Straße entlang, 70er Jahre des 20. Jahrhunderts. *Most – centrální zóna – přednádraží.* Autor unbekannt, ohne Datierung. Höhe 1990 mm, Breite 1000 mm, Maßstab 1 : 500. Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Arbeitsstelle Most, Sběrka map a plánů, oddělení Most. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdiaby.

Kartenblatt Nr. 33

Karte Nr. 45: Konzept des Gebiets-Richtplanes der Stadt Most, 1979. *Územní plán sídelního útvaru Most: koncept.* Autor Ing. arch. M. Gajda, Juni 1979. Höhe 940 mm, Breite 1200 mm, Maßstab 1 : 10 000. Státní okresní archiv Most, Městský národní výbor Most, Inv.-Nr. 727, ev. j. 48. Scann Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdiaby.

Kartenblatt Nr. 34

Karte Nr. 46: Gebietsplan der Stadt Most, 2013. *Územní plán statutárního města Mostu.* Der Gebietsplan wurde von der Stadtvertretung am 24. 10. 2002 genehmigt, Änderung Nr. 9, zum 17. 5. 2013. Angefertigt von: O – PROJEKT, Arbeitsstelle Teplice, Ing. Antonín Olžbut. Höhe 1485 mm, Breite 1260 mm, Maßstab 1 : 10 000. © Magistrát města Mostu, 2013.

Kartenblatt Nr. 35

Karte Nr. 47: Vertikale Luftaufnahme des Gebietes von der alten und neuen Stadt Brůx – Most, 1938. *Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků,* Sign. Nr. 04434, 04436, 04438, 04440, 04442, 04444, 04459, 04461, 04463, 04465, 04467, 04469, 04485, 04487, 04489, 04491, 04493, 04495, 05799, 05801, 05803, 05807, 05809. Die Luftaufnahme gewährte VGHMÚř Dobruška. © MO ČR, 2013.

Kartenblatt Nr. 36

Karte Nr. 48: Vertikale Luftaufnahme des Gebietes von der alten und neuen Stadt Most, 1953. *Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků,* Sign. Nr. 00390, 00392, 00394, 00396, 00398, 02337, 02339, 02341, 02343, 02345, 02370, 02372, 02374, 02376, 02378. Die Luftaufnahme gewährte VGHMÚř Dobruška. © MO ČR, 2013.

Kartenblatt Nr. 37

Karte Nr. 49: Vertikale Luftaufnahme des Gebietes von der alten und neuen Stadt Most, 1973. *Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků,* Sign. Nr. 30481, 30483, 30485, 30487, 30503, 30505, 30507, 30509, 30526, 30528, 30530, 30532, 30548, 30550, 30552, 30554, 30573, 30575, 30577, 30578. Die Luftaufnahme gewährte VGHMÚř Dobruška. © MO ČR, 2013.

Kartenblatt Nr. 38

Karte Nr. 50: Vertikale Luftaufnahme des Gebietes von der alten und neuen Stadt Most, 1995. *Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků,* Sign. Nr. 00447, 00449, 00451, 00803, 00805, 00807, 00832, 00834, 00836. Die Luftaufnahme gewährte VGHMÚř Dobruška. © MO ČR, 2013.

Kartenblatt Nr. 39

Karte Nr. 51: Vertikale Luftaufnahme des Gebietes von der alten und neuen Stadt Most, 2013. © Georeal, s. r. o., 2014.

Kartenblatt Nr. 40

Karte Nr. 52a: Die Landschaft mit der Stadt Most auf dem Digitalmodell nach der I. militärischen Landesaufnahme aus den Jahren 1780–1783. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Kateřina Křiváková.

Karte Nr. 52b: Die Landschaft mit der Stadt Most auf dem Digitalmodell nach der II. militärischen Landesaufnahme aus den Jahren 1846–1847, reambuliert 1873. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Kateřina Křiváková.

Kartenblatt Nr. 41

Karte Nr. 53a: Negativplan von Brůx (Most) und Umgebung mit eingetragenen Grundriss der Stadt und den Straßenzügen mit Hausreihen ca. zum Jahre 1930 und mit der ungefähren Platzierung des neuen Most zu Beginn des 21. Jahrhunderts. Die Wasserläufe sind gleichfalls zum Jahre 1930 dargestellt. Unterlagen zur Bearbeitung der Karte: topographische Karten 1 : 25 000 aus den 30 Jahren des 20. Jahrhunderts, Orthofoto 2012. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Jan Pacina.

Karte Nr. 53b: Negativplan von Most und Umgebung mit eingetragenen Stadtgrundriss und den Straßenzügen mit Hausreihen zu Beginn des 21. Jahrhunderts und mit der ungefähren Platzierung des alten Brůx (Most) zum Jahre 1930. Die Wasserläufe sind zum Jahre 2012 dargestellt. Unterlagen zur Bearbeitung der Karte: Orthofoto 2012. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Jan Pacina.

Karte Nr. 53c: Digitalmodell des Gebietes von Brůx (Most) und Umgebung mit eingetragener Bebauung zum Jahre 1938 und mit dem ungefähren Platzierung des neuen Most zu Beginn des 21. Jahrhunderts. Die Wasserläufe sind gleichfalls zum Jahre 1930 dargestellt. Unterlagen zur Bearbeitung der Karte: topographische

Karten 1 : 25 000 aus den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts, Orthofoto 2012. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Jan Pacina.

Karte Nr. 53d: Digitalmodell des Gebietes von Most und Umgebung mit eingetragener Bebauung zu Beginn des 21. Jahrhunderts und mit ungefähre Platzierung des alten Brůx (Most) zum Jahre 1938. Die Wasserläufe sind zum Jahre 2012 dargestellt. Unterlagen zur Bearbeitung der Karte: Orthofoto 2012. Rekonstruktionskarte von Eva Semotanová, Computerbearbeitung Jan Pacina.

Kartenblatt Nr. 42

Karte Nr. 54: Herrschaftsverwaltung im Gebiet von Brůx (Most) in der Mitte des 19. Jahrhunderts (im Umfang des politischen Bezirkes Brůx aus dem Jahre 1850). Rekonstruktionskarte von Aleš Vyskočil, Computerbearbeitung Iveta Čtveráková.

Karte Nr. 55: Entwicklung der Gebiets- und Verwaltungsgrenzen im Gebiet von Brůx (Most) von 1850 bis zur Gegenwart. Rekonstruktionskarte von Tomáš Burda, Computerbearbeitung Iveta Čtveráková. – Mit Hilfe von GIS sind verschiedene Grenzen der Verwaltungseinheit von Most dargestellt (politischer und Gerichtsbezirk, Bezirk 1949 bis 1960, Bezirk 1960 bis 2003, Gemeinde mit erweiterten Kompetenzen Most).

Kartenblatt Nr. 43

Karte Nr. 56: Entwicklung des Massenverkehrs im Gebiet von Brůx (Most) vom Beginn des 20. Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Rekonstruktionskarte von Tomáš Burda – Miroslav Marada, Computerbearbeitung Iveta Čtveráková.

Kartenblatt Nr. 44

Karte Nr. 57: Eingegangene Siedlungen im Gebiet von Most im Laufe der 2. Hälfte des 20. Jahrhunderts. Rekonstruktionskarte von Zdeněk Kučera, kartographische Bearbeitung Přemysl Štych, Jakub Lysák, Jakub Jaroš.

Kartenblatt Nr. 45

Karte Nr. 58a: Veränderungen in der Flächennutzung von Brůx (Most) und Umgebung von der 1. Hälfte des 19. Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Der Anteil des Ackerbodens an dem Gesamtausmaß in den Jahren 1845, 1896, 1948, 1990, 2000, 2010. Rekonstruktionskarte von Ivan Bičík – Lucie Kupková, Computerbearbeitung Lucie Kupková.

Karte Nr. 58b: Veränderungen in der Flächennutzung von Brůx (Most) und Umgebung von der 1. Hälfte des 19. Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Der Anteil der bebauten und anderen Flächen an dem Gesamtausmaß in den Jahren 1845, 1948, 1990, 2000, 2010. Rekonstruktionskarte von Ivan Bičík – Lucie Kupková, Computerbearbeitung Lucie Kupková.

Kartenblatt Nr. 46

Karte Nr. 59: Entwicklung des Reliefs im Gebiet des alten und neuen Most in den Jahren 1938–2012. Rekonstruktionskarte von Jan Pacina, Computerbearbeitung Autor.

Kartenblatt Nr. 47

Karte Nr. 60: Reaktivierung im Gebiet des alten Most und seiner Umgebung, Stand zum Jahre 2012. Rekonstruktionskarte von Stanislav Štýs, Computerbearbeitung Autor.

Kartenblatt Nr. 48

Abb. Nr. 115a–j: Versetzung der Maria-Himmelfahrt-Dekanalkirche, 1975 (–2012). Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors. – a: Kirchenturmdemontage, 1975. – b: Kirchenschiff von der Versetzung, 1975. – c: Kirchenschiff vor der Versetzung, Blick über die Grube Ležáky, 1975. – d, e: Kirche während der Versetzung, 1975. – f: Kirche nach der Versetzung, mit bereits fertig gebautem Turm, 1977. – g: Blick von derselben Stelle, 2012. – h, i, j: Verankerung des Kircheninterieurs, 1975.

Kartenblatt Nr. 49

Abb. Nr. 116a–h: Gebiet des alten Most und seiner Umgebung auf Vergleichsfotos, 1960–2011. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors. – a: Blick zum südöstlichen Teil der historischen Stadt, 1972 und 1999. – b: Maria-Himmelfahrt-Dekanalkirche nach der Versetzung, 1978 und 2010 (auf der Aufnahme von 2010 im Hintergrund der Resttagebau Most und sein Abraumgelände in der Umgebung nach der Reaktivierung). – c: Gebiet des Tagebaus Ležáky, 1960 und 2010. – d: Die Reaktivierung in unmittelbarer Nähe des neuen Most bezieht auch die Wiedereinführung des traditionellen Weinanbaus ein, 1973 und 2009. – e: Landschaftsrahmen des neuen Most, 1992 und 2010. – f: Anhöhe Hněvín, an deren Fuße jetzt die Schnellverkehrsstraße R 13 verläuft, 1973 und 2011. – g: Gebiet des Abraumgeländes Velebudice, jetzt mit Pferderennbahn, 1982 und 2008. – h: Gebiet des Abraumgeländes Slatinice, auch hier kamen bei der Reaktivierung Weingärten zur Geltung, 1972 und 2008.

Kartenblatt Nr. 50

Abb. Nr. 117a–d: Gebiet des alten Most und seiner Umgebung auf Vergleichsfotografien, 1965–2012. Foto Stanislav Štýs. Archiv des Autors. – a: Tagebau Most, 1972 und 2012. – b: Tagebau Most, 2008 und 2012. – c: Tagebau Vrbenský – Abschnitt Matylda, 1965 und 2012. – d: Tagebau Benedikt (im südöstlichen Teil des neuen Most), 1965 und 2010.

Kartenblatt Nr. 51

Abb. Nr. 118: Blick auf Brůx, [1592] (die Schlacht bei Brůx im Jahre 1421). Autor unbekannt. Öl auf Leinwand, Höhe 2050 mm, Breite 1600 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0584. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 52

Abb. Nr. 119: Brůx vom Osten, 1602. [Johann W]illenberg]. Federzeichnung, Höhe 189 mm, Breite 614 mm (Gesamtheit und Detail). Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově, Praha, Sign. DT I 30. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 53

Abb. Nr. 120: Saraser Magdalenerinnenkloster, Schlossberg und Brůx, 18. Jahrhundert (Eroberung des Klosters durch die Husiten 1421). Autor unbekannt. Öl auf Leinwand, Höhe 1110 mm, Breite 1750 mm. Římskokatolická farnost-děkanství Most, „Dobývání zahražanského kláštera husity“, Registernummer ÚSKP 71164/35-1791. © Biskupství litoměřické. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 54

Abb. Nr. 121: Brůx vom Nordosten, 1770. *Brůx 1770* (am oberen Teil des Rahmens). Autor nicht angeführt. Öl, Höhe 1260 mm, Breite 1330 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0618. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 55

Abb. Nr. 122: Brůx vom Nordosten, um 1800. *Königl. Frey-Stadt Brůx.* A. Jungmann, Stecher G. Döbler. Kolorierter Stahlstich, Höhe 160 mm, Breite 380 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3331. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 123: Landschaft mit Brůx vom Süden, bzw. Südwesten, Anfang des 19. Jahrhunderts. *Brůx von der Südseite.* B. Kutschera. Kolorierter Kupferstich, Höhe 200 mm, Breite 265 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 4152. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 56

Abb. Nr. 124: Brůx vom Nordosten, 1810. *Die Königl. Stadt Brůx im Saazer Kreise, aufgenommen 1810, gemahlt von J. Venuto.* Joann Venuto. Kolorierte Federzeichnung, Höhe 253 mm, Breite 431 mm (Ausmaß des Blattes Höhe 298 mm, Breite 477 mm). Österreichische Nationalbibliothek Wien, Inv.-Nr. E27402C. Scann Österreichische Nationalbibliothek Wien.

Kartenblatt Nr. 57

Abb. Nr. 125: Brůx vom Nordosten, nach 1810. *Die königl. Stadt Brůx im Saazer Kreise.* Joann Venuto, Stecher Georg Döbler. Kolorierter Stich, Höhe 145 mm, Breite 210 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UGM 3330. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 126: Brůx vom Nordosten, ca. 1826. Gesellenbrief von Franz Erbes aus Saaz von der Bäckerzunft am 19. 6. 1826 ausgestellt. G. Döbler nach einem Stich von A. Jungmann. Kolorierter Stich, Höhe 160 mm, Breite 383 mm. Státní okresní archiv Most, Cech pekařů v Mostě, Inv.-Nr. 4. Scann Martin Myšička.

Kartenblatt Nr. 58

Abb. Nr. 127: Vedute mit dem Blick auf den III. Platz und den Schlossberg im Hintergrund, 1839 (?). Aquarell nach der Vorlage von F. Hauschild, Höhe 153 mm, Breite 235 mm. Státní okresní archiv Most, Sběrka fotografií a grafik, alte Sign. XI/H-4. Scann Martin Myšička.

Abb. Nr. 128: Prager Tor in Brůx, vor 1829 (Zeichnung um 1900). F. Hauschild. Aquarell, verglast, Höhe 170 mm, Breite 122 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4197. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 129: Seetor in Brůx, vor 1839 (Zeichnung um 1900). [F. Hauschild]. Aquarell, verglast, Höhe 170 mm, Breite 122 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UKM 4196. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 59

Abb. Nr. 130: Prager Mühle, 1870 (Malerei 1920–1925). *Alt-Brůx. Prager Mühle 1870.* H. Loos. Öl auf Karton, Höhe 325 mm, Breite 490 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0600. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 131: Steinmühle in der Ringstraße, 1870 (Malerei 1920–1925). *Alt-Brůx 1870. Stein-Mühle. Ringstr.* H. Loos. Öl auf Karton, Höhe 320 mm, Breite 495 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0603. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 132: Seemühle, 1870 (Malerei 1920–1925). *Alt-Brůx. Seemühle 1870.* H. Loos. Öl auf Karton, Höhe 330 mm, Breite 500 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0604. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 133: Ziegeleien zwischen den Brůxer Bahnhöfen, 1870 (Malerei 1920–1925). *Alt-Brůx. Ziegeleien 1870.* H. Loos. Aquarell auf Karton, Höhe 435 mm, Breite 290 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0598. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 60

Abb. Nr. 134: Fleischbänke in der Fleischbankgasse, später Šverma-Straße, ca. 1870 (Malerei 1920–1925). *Brůx – Fleischbänke.* H. Loos. Aquarell auf Karton, Höhe 390 mm, Breite 545 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0613. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 135: Müllers Handschacht, 1870 (Malerei 1920–1925). [Ohne Beschriftung]. H. Loos. Aquarell auf Karton, Höhe 295 mm, Breite 435 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0617. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 136: Böttgers Fabrik auf landwirtschaftliche Maschinen, 1870 (Malerei 1920–1925). *Fabrik für landw. Maschinen – Hermann Böttger 1870.* H. Loos. Tempera auf Karton, Höhe 185 mm, Breite 250 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0674. Foto Pavel Vychodil.

Abb. Nr. 137: Ankunft des ersten Zuges in Brůx am 8. 10. 1870 (Malerei 1920–1925). *Alt-Brůx. Eröffnungszug der A. T. E. am 8. Oktober 1870*. H. Loos. Öl auf Karton, Höhe 315 mm, Breite 580 mm. Oblastní muzeum v Mostě, Sign. UOM 0595. Foto Pavel Vychodil.

Kartenblatt Nr. 61

Abb. Nr. 138: Hněvín und Gebiet des alten (links) und neuen Most (rechts), 2013. Foto Petr Toman. © Magistrát města Mostu, 2013.

Abb. Nr. 139: Most und der See Mostecké jezero, Blick vom Süden, 2013. Foto Petr Toman. © Magistrát města Mostu, 2013.

Kartenblatt Nr. 62

Abb. Nr. 140a–p: Ansichtskarten der Stadt Brůx, ca. 1898–1915. Scann Eva Hladká. – a: Wenzelsplatz und Bahnhofstraße vom Turm der Wenzelskirche, um 1910. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – b: Deutsches Knabenrealgymnasium im Hintergrund mit dem Schlossberg, um 1915. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – c: Schlossberg (Hněvín), um 1905. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – d: Brůxer Burg nach dem Fertigbau, um 1913. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – e: I. Platz mit der Annasäule, ca. 1909. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 962/63. – f: Hotel Adler an der Ecke des I. Platzes und der Balbínogasse, um 1900. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, A 52a. – g: Markt am II. Platz, um 1912. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – h: Hus-Platz mit der Handelsschule, um 1910. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 17/77. – i: Wenzelsplatz von der Wenzelskirche, ca. 1908. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 17/77. – j: Teplitzer Straße mit der Schule, ca. 1904. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 17/77. – k: Vogelstange (Straße) (Roosevelt-Straße), im Hintergrund der Schlossberg, ca. 1898. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 121/71. – l: Vogelstange (Straße) (Roosevelt-Straße), ca. 1913. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, Zuwachs-Nr. 17/77. – m: Evangelische Kirche der hl. Anna am Annaplatz (Jeroným-Platz), um 1910. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – n: Denkmal an Kaiser Josef II. an der Kaiser-Josef-II.-Promenade, im Hintergrund der Schlossberg, ca. 1912. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – o: Neue Kaserne in der Saazer Straße (Československé armády-Straße), Blick vom Schlossberg, um 1910. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign. – p: Grube Richard bei Brůx, um 1915. Oblastní muzeum v Mostě, Fotoarchiv, ohne Sign.

Klappe des Umschlages

Abb. Nr. 141: Maria-Himmelfahrt-Kirche in Brůx, 1878. Kupferstich, Höhe 237 mm, Breite 183 mm. Státní okresní archiv Most, Sběrka fotografií a grafik okresu Most, Sign. XI/E-1. Scann Martin Myšička.

Hinterseite des Umschlages

Abb. Nr. 142: Firmenbriefpapier der Brůxer Bierbrauerei, nach 1932. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most, stavební dokumentace mosteckého pivovaru, Karton Nr. 466. Scann Martin Myšička.

Detailed list of maps, plans and pictures in volume no. 26 – Most

Compiled by Ivan Bičik, Tomáš Burda, Manfred Hellmich, Eva Hladká, Jan Klápště, Eliška Králová, Zdeněk Kučera, Lucie Kupková, Martin Myšička, Jan Pacina, Tomáš Paviček, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Stanislav Štýs, Karolína Tichá, Aleš Vyskočil

Cover

Picture no. 1: Coat of arms of the town of Most as of 2014. Graphic processing by Petr Tomas.

Picture no. 2: Most from the east, 1602. J[an] W[illenberg]. Pen and ink drawing, height 189 mm, width 614 mm. Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově, Prague, shelf mark DT I 30. Photo by Pavel Vychodil. Compare map sheet no. 52, picture no. 119.

Text sheets

Map no. 1: Landscape frame of Most and its surroundings during the pre-industrial era. According to: BŘEZÁK, Jaroslav – KLÁPŠTĚ, Jan: Zpráva o rekonstrukční geomorfologické a hydrologické mapě Mostecka. *Archaeologia historica* 8, 1983, pp. 399–404 (archaeological contents Jan Klápště, graphic processing by Jaroslav Březák).

Map no. 2: Early medieval settlement (6th – early 13th centuries) in the surroundings of the ford across the river Bílina under Hněvín hill according to archaeological data (1–10). A – a settlement on the left bank of the river in the surroundings of St. Wenceslas Church documented as of 1238, B – a settlement in Zahražany, with a church documented as of 1283, C – a settlement on the site where the municipal hospital of the Holy Spirit was built at a later time. The dot-and-dash line marks the long-distance path between Žatec and Bílina, the dotted line shows the connection with the Bohemian inland and with Freiberg. According to: KLÁPŠTĚ, Jan: Paměť krajiny středověkého Mostecka. Most 1994 (archaeological contents Jan Klápště, graphic processing by Jaroslav Březák).

Picture no. 3: Seal mould of the town of Most, about 1400. Státní okresní archiv Most, Archiv města Most – typáře, reg. unit 1. Photo by Martin Myšička.

Picture no. 4: Two phases of the development of the centre of Most in the 13th century. The area of the town centre as of the early 1230s is hachured; the grey colour marks the extension about the mid-13th century. The line of dashes marks the long-distance path between

Žatec and Bílina, the dot-and-dash line marks the "Prague" path to the Bohemian inland. I, II, III – squares. Archaeological contents Jan Klápště – Tomáš Velímský, graphic processing by Jaroslav Březák.

Picture no. 5: Additional modification of the town ground plan in the area located north-easterly of Square III; 13th century. The circumference of the square (n) is marked in the line of dashes. The final route of the street starting in the square (a) was marked subsequently, after the removal of the partly recessed building (A). The street probably originally started in the square corner (b) According to: KLÁPŠTĚ, Jan – RICHTER, Miroslav – VELÍMSKÝ, Tomáš: Hausbau früher Lokationsstädte in Böhmen. In: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa = Památky archeologické – supplementum 6, 1996, pp. 148–165 (archaeological contents by Tomáš Velímský, graphic processing by Jaroslav Březák).

Picture no. 6: Three phases of medieval changes to house no. 226 in Square II in Most, approx 1230–1400 (a, b, c). The beginning of the utilization of the plot near Square II at the time before the mid-13th century was represented by the remains of a semi-recessed building equipped with a simple wooden structure (1). The archaeological research did not uncover any construction relics from that time. Two structures made of stone and mortar (2,3) were built as early as in the mid-13th century; the houses were separated from each other with a narrow passageway. The two separate structures were linked to make one building in the early 15th century at the latest. Beside the main living room a small additional room used as the black kitchen (4), where the stove was operated, was added. The connection of the houses into one complex resulted in the roofing of the former passageway with a broken-arch vault (5). According to: KLÁPŠTĚ, Jan – MUK, Jan: Studie o středověkém domě z Mostu (č. p. 226). *Památky archeologické* 79, 1988, pp. 199–240.

Map no. 3: A reconstruction plan of the town of Most, about 1510. *Planskizze von Brůx um 1510*. Alois Ott (in: OTT, Alois: Brůxer Erbe aus der Hussitenzeit. Windsbach 1955, appendix behind p. 102). Scanned by Robert Šimůnek.

Picture no. 7: A view of Most, [1592] (the battle of Most, 1421). Unknown author. An oil painting on canvas, height 2050 mm, width 1600 mm, a cut-out. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UOM 0584. Photo by Pavel Vychodil. – For the reproduction of the whole picture see map sheet no. 51, picture no. 118.

Picture no. 8: Most on a map of disputable plot boundaries, between 1675–1689. Unknown author. A coloured Indian ink drawing, height 500 mm, width 375 mm, a cut-out. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UGM 3307. Photo by Pavel Vychodil. – For the reproduction of the whole map see map sheet no. 2, map no. 10.

Map no. 4: A picture map of roads in the area situated north-west of Most, 1739. A manuscript map, height 330 mm, width 420 mm, no scale. Národní archiv Praha, Sběrka map a plánů, shelf mark A-XVI-9. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 9: Most from the north-east, about 1750. *Brix*. Friedrich Bernard Werner. A photograph of an original pen and ink drawing, destroyed during the 2nd World War. Scanned by Robert Šimůnek.

Picture no. 10: Most from the east, 18th century. A mural in cloisters of the pilgrimage church of The Lady of Sorrows in Bohosudov. Photo by Robert Šimůnek.

Picture no. 11: A view of Most from the east, 18th century. *S[ancti] Vitalis et Vincentius Martyres, quorum Sacra corpora Ponti in Ecclesia F[ratrum] min[orum] Convent[us] requiescunt et pie venerantur*. An engraving, a double sheet, height 177 mm, width 114 mm. Státní okresní archiv Most, Sběrka starých tisků. Scanned by Martin Myšička.

Picture no. 12: Most municipal gates, the early 19th century. Reproduction of period drawings in a postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 13: Most from the north (north-east), about 1850. *K. Freystadt Brůx Saazer Kreises im Königreich Böhmen. Ansicht von Norden nach Süden*. G. Waldenburg, according to an engraving made by A. Jungmann and G. Döbler. A pen and wash drawing, height 330 mm, width 390 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UGM 3279. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 14: Renaissance town hall, approx. the 1850s. *Das Rathhaus in Brůx*. Karl Würbs, lithography Emil Höfer. Height 105 mm, width 138 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UGM 2688. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 15: A view of Square I, 1878. A. K. V. Slowikowski. A pen and wash drawing, height 230 mm, width 360 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UKM 4199. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 16: A view of Square II, 1878. A. K. V. Slowikowski. A pen and wash drawing, height 230 mm, width 370 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UKM 4200. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 17: A view of Most from the tower of St. Wenceslas Church, 1878. A. K. V. Slowikowski. A pen and wash drawing, height 335 mm, width 540 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UKM 4208. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 18: A view of Most from Hněvín, 1880. *Königliche Stadt Brůx im Jahre 1880. – Altes Kreisgericht. – Brůxer Schlossberg*. Unknown author (only the following is written: Lith. Anst. v. Herzum & Comp. Brůx). Lithography, height of the sheet 277 mm, width 218 mm, a cut-out. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 184. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 19: Most castle before the pseudo-gothic modification, [after 1879]. Fritz Dausch. An Indian ink and wash drawing, height 460 mm, width 745 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UKM 4209. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 20: Train station on the Ústí-Teplice railway, 1883. John Popp. An oil painting, diameter 730 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UOM 0943. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 21: Train station on the Ústí-Teplice railway, about 1890. A photograph, height 104 mm, width 154 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 682b. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 22: Train station on the Prague-Duchcov railway, about 1890. A photograph, height 104 mm, width 154 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 682a. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 23: The Neo-Renaissance buildings of the court of justice in Square I, about 1890. A photograph, height 104 mm, width 155 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 644d. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 24: The building of the new town-hall, about 1890. A photograph, height 104 mm, width 155 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 699c. Scanned by Eva Hladká.

Map no. 5: The distribution of key operations in Most, state as of 1890. A reconstruction map by Manfred Hellmich. Drawn into a period town plan: *Plan der Stadt Brůx 1890*. Published by G. A. Ressel, printed by H. Scheler. Height 415 mm, width 335 mm.

Picture no. 25: A breakthrough in the fortification wall in Barviřská Street, 1892 (painting 1920–1925). *Durchbruch der Stadtmauer zur Färbergasse 1892*. H. Loos. Oil painting on cardboard, height 245 mm, width 325 mm. Oblastní muzeum v Mostě, shelf mark UOM 0669. Photo by Pavel Vychodil.

Picture no. 26: Most fortification walls with a rampart and a dry moat, about 1897. A photocopy of a photograph, height 89 mm, width 130 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, IK/348. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 27: Quicksand catastrophe in Most, 1895. A photograph, height 100 mm, width 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 609d. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 28: Quicksand catastrophe in Most, 1895. A photograph, height 99 mm, width 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 607d. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 29: Quicksand catastrophe in Most, 1895 (a picture from 1896). A photograph, height 82 mm, width 110 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 30: Carl Spitzze's factory producing porcelain and pottery in Pražské suburb, approx. 1890–1895. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, RM/1074. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 31: Evangelic Church of St. Anna, about 1895. A photograph, height 140 mm, width 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 654a. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 32: Sugar mill in Pražská Street, about 1890. A photograph, height 110 mm, width 161 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 682d. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 33: Sugar mill in Teplická Street, about 1900. A photograph, height 110 mm, width 161 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 682c. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 34: An exhibition of the German industry, trade and agriculture operating in north-western Bohemia in Most, 1898. A photograph, height 166 mm, width 225 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, reg. no. 2717/63. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 35: An exhibition of the German industry, trade and agriculture operating in north-western Bohemia in Most, 1898. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 36: New buildings in Šmejkalovo Square (later Vrbenškého Square) in Teplické suburb, approx. 1898. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, acquisition no. 134/70. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 37: An observation tower on Zámecký hill, 1889. A photograph, height 196 mm, width 130 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 38: Most castle, approx. 1896. A photograph, height 98 mm, width 145 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 43a. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 39: A Jewish synagogue, called Temple, about 1900. A photograph, height 147 mm, width 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 32. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 40: The school building in Školní (later Dobrovolců) Street, about 1900. A photograph, height 146 mm, width 100 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, A 706c. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 41: A new villa neighbourhood in Most under Hněvín, about 1900. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 42: Manual coal mining in the Johann mine, about 1900. A photograph, height 292 mm, width 397 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, reg. no. 977/1. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 43: The Prinz Eugen mine along Pařidelská road, after 1900. A photograph, height 85 mm, width 135 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, reg. no. 24/79. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 44: Operation buildings of the Richard mine, after 1903. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 45: The launching of the tram operation in Most in front of the train station of the Ústí-Teplice railway, 1901. A photograph, height 180 mm, width 244 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, no shelf mark. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 46: Na Baště Square (later Smetanovo Square), approx. 1901. A postcard. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, reg. no. 121/71. Scanned by Eva Hladká.

Picture no. 47: A view of Most from Hněvín, about 1905. A photograph, height 100 mm, width 150 mm. Oblastní muzeum v Mostě, fotoarchiv, RM/442. Scanned by Eva Hladká.